

Information om anskaffning av vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser

Förvaltningsjurist Jessica Perez Lif

- Anskaffning har skett sedan länge, i olika former.
- Först, en kort historik.

- NAV 2017-11-28: beslut om att lägga ut betygsrätten.

§ 187 Förslag på viktiga vägval och vilka steg som bör tas härnäst inför den kommande upphandlingen, bordlagt 2017-10-24

Beslut

att lägga ut betygsrätten till godkända utbildningsanordnare.

- NAV beslut 2018-05-25: beslut om utvärderingsmodell.

§ 75 Utvärderingsmodell för upphandlingen

Beslut (efter yrkande från S, MP och V):

att godkänna Förvaltningen för Arbetsmarknad och vuxenutbildning förslag om att använda en absolut mervärdesmodell enligt ett scenario där pris utgör 35 % och kvalitet utgör 65 % som utvärderingsmodell i upphandlingen av vuxenutbildning och skräddarsydd kompetensutveckling.

- Tilldelning vid extranämnd i november 2018-11-06.
- Överprövningstid – beslut om att ingå temporära avtal enligt gamla villkor i syfte att säkerställa leverans hösten 2019 samt våren 2020.
- Nya ramavtal inom GY distans samt fem ramavtalsområden inom YRK.
- Överprövningstid – beslut om att ingå temporära avtal enligt nya villkor i syfte att säkerställa leverans hösten 2020.
- Samtliga mål vunna 2021-05-29.
- Nya ramavtal fullt ut från och med 2021-07-03.

Modeller för anskaffning

- Upphandling
- Egenregi
- Auktorisation
- Interkommunal antagning (kommunal vuxenutbildning enligt skollagen)
- Samverkan inom GR (regionalt anordnad yrkesutbildning)
- Samverkan med folkhögskolorna (endast utbildning som motsvarar Sfi)
- Idéburna offentliga partnerskap

Val av anskaffningsmetod

- Val av anskaffningsmetod avgörs enligt nedan.
- En styrande faktor är gällande rätt.

Frågor som måste besvaras:

- Säkerställ att behovet ryms inom myndighetens uppdrag.
- Kan behovet tillgodoses inom myndigheten?
- Om nej, finns en konkurrensutsatt marknad?
- Om ja, upphandla.

Val av anskaffningsmetod

- Upphandling är en vanligt förekommande anskaffningsmetod.
- Undantag från upphandling kräver lagstöd.
 - Se 3 kap. LOU.
- Uppfylls ej krav för undantag: upphandling måste ske.
- Konsekvenser vid brist: upphandlingsskadeavgift och skadestånd.

Styrmiljön vid upphandling

- Syfte: säkerställa god ekonomisk hushållning, tillvarata konkurrensen som finns på marknaden och motverka korruption.
- Gällande rätt i stort:

Europaparlamentet och Rådets direktiv 2014/17/EU

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Upphandlingsförordning (2016:1162).

- Rättspraxis är avgörande för rättstillämpningen genom avgöranden från EU-domstolen, HFD och kammarrätterna.

Styrmiljön vid upphandling

- Begreppet upphandlande myndighet:

”en statlig eller kommunal myndighet”. Se 1 kap. 22 § LOU.

- Upphandlande myndighetens ansvar och roll:

tillse att lagstiftning följs, att konkurrensen tillvaratas och att anskaffning sker på ett omsorgsfullt sätt.

- Begreppet leverantör:

”den som på marknaden tillhandahåller varor eller tjänster eller utför byggentreprenader”.

Se 1 kap. 16 § LOU.

- Vardera part har sina respektive skyldigheter och åtaganden under upphandlingen och ramavtalstiden.

Särskilt om upphandling

De upphandlingsrättsliga principerna som genomsyrar allt:

- principen om likabehandling
- principen om icke-diskriminering
- principen om öppenhet
- principen om ömsesidigt erkännande
- principen om proportionalitet.

Se 4 kap. 1 § LOU. Principerna ska tillämpas under hela förfarandet och gäller all anskaffning.

Upphandlingens innehåll och processens delar

Upphandlingsdokumentets innehåll:

- Administrativa villkor
- Krav på leverantören
- Krav på tjänsten
 - Generella krav
 - Specifika krav
- Kommersiella villkor (ramavtalet).

Processens delar:

- Framtagande av upphandlingsdokument (absolut sekretess)
- Anbudstid
- Anbudsprövning (kvalificering och utvärdering)
- Tilldelning, avtalsspärr samt ramavtalstecknande.

Angående överprövning

- Leverantör som har lidit skada eller riskerat att lida skada till följd av fel som har begåtts i en upphandling kan ansöka om överprövning.
- Leverantören måste kunna påvisa att skada eller risk för skada har uppstått.
- Leverantörens aktivitetsplikt.

Se:

HFD 2022 ref. 4: leverantören måste på ett tydligt och konkret sätt beskriva hur denne har kommit till skada eller riskerat att lida skada för att skaderekvisitet kan anses uppfyllt samt att denne har gjort vad som krävs för att undvika att skada uppkommer.

Effekter av upphandlingsarbetet

- Krav och mervärden utformade per skolform.
- Kvalitet i förhållande till pris.
- Löpande analys av hur krav ska ställas för att vara till gagn för göteborgaren.
- Ökad granskning och uppföljning av utförandet utbildningen och insatserna.
- Ökad medvetenhet om vikten av ramavtalstrohet mellan beställare och leverantör.
- Transparens och likabehandling gentemot leverantörerna.
- Prissättning utifrån ställda krav och leverantörens förutsättningar.
- Avlägsnande av garantier vad gäller ersättning och elever/deltagare.
- Ökad kontroll av hantering av skattemedel.

Effekter av upphandlingsarbetet

- Krav och mervärden utformade per skolform.
- Kvalitet i förhållande till pris.
- Löpande analys av hur krav ska ställas för att vara till gagn för göteborgaren.
- Ökad granskning och uppföljning av utförandet utbildningen och insatserna.
- Ökad medvetenhet om vikten av ramavtalstrohet mellan beställare och leverantör.
- Transparens och likabehandling gentemot leverantörerna.
- Prissättning utifrån ställda krav och leverantörens förutsättningar.
- Avlägsnande av garantier vad gäller ersättning och elever/deltagare.
- Ökad kontroll av hantering av skattemedel.

Information och delrapportering i arbetet med ”anskaffningsstrategi”

Förvaltningsjurist Jessica Perez Lif

Uppdraget

- Uppdraget: riktlinje med stödjande dokument för anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
- Uppdragsdirektiv finns – beslutat av förvaltningsledningsgrupp (FLG).
- Delrapportering 1 till presidiet 2022-10-10.
- Kartläggning internt har skett.
- Omvärldsbevakning Stockholm, Malmö, Örebro, Uppsala och Västerås.
- Nuläge: internremiss pågår.
- Särskilt gällande riktlinje/strategi och stadens nomenklatur för styrande dokument.

Omfattning

Omfattning av resultatet i skrift:

- Riktlinjen för anskaffning
- Grundläggande förutsättningar för anskaffning
- Rapport efter omvärldsbevakning.

Riktlinjen för anskaffning

Riktlinjen för anskaffning syftar till att säkerställa:

- att anskaffningen sker med beaktande av de kritiska faktorerna (målgrupp med mera)
- att styrmiljön följs
- tydlig, ändamålsenlig och effektiv ansvarsfördelning nämnd/förvaltning
- rättssäkerhet och god ekonomisk hushållning.

Grundläggande förutsättningar för anskaffning

De grundläggande förutsättningarna för anskaffning syftar till att:

- åskådliggöra styrmiljön i vid bemärkelse
- redogöra för intressenter och kritiska faktorer som ska tas i beaktning
- redogöra för de olika anskaffningsmetoderna
- utgöra stöd i tillämpningen av riktlinjen samt i anskaffningsarbetet.

Uppdragets syfte i stort

Säkerställa att anskaffning av utbildning och insatser till göteborgaren sker

- rättssäkert,
- ändamålsenligt
- och att det är förenligt med kravet på god ekonomiskt hushållning.

Ytterligare syfte:

- tydliggöra ansvar och arbetsuppgifter nämnd och förvaltning emellan.